

TOWARZYSTWO
NAUKOWE
KATOLICKIEGO
UNIwersytetu
LUBELSKIEGO

Roczniki

TOM

XLIV

1996

ANNALES DE LETTRES ET SCIENCES HUMAINES
ANNALS OF ARTS

Humanistyczne

4

HISTORIA SZTUKI

SPIS TREŚCI

Antoni Maśliński, Bericht über meinen Studienaufenthalt in Süddeutschland vom 13. VII. bis 12. VIII. 1990	5
Sprawozdanie z mojego pobytu w Niemczech południowych 13 VII-12 VIII 1990 r. (streszcz.)	16
Elżbieta Wolicka, Wiara i wyobraźnia. W poszukiwaniu źródeł współczesnego kryzysu obrazowania wiary	17
Faith and Imagination. In Search of the Contemporary. Crisis in the Imaging of Faith (Sum.)	35
Urszula Mazurczak, Rzeczywistość i symbol bocznych tablic tryptyku <i>Pokłon mędrców</i> Dirka Bouts (Monachium Alte Pinakothek)	37
Wirklichkeit und Symbol auf den Seitentafeln des Triptychons <i>Anbetung der Heiligen drei Könige</i> von Dirk Bouts (Alte Pinakothek München) (Zsf.)	55
Irena Rolska-Boruch, Słownik złotników lubelskich (XV-XVIII w.)	57
Das Wörterbuch der Lubliner Goldschmiede (XV-XVIII Jh.) (Zsf.)	96
Jadwiga Taś-Dawidowicz, Renesansowy ornat i kapa z Pilzna w Tarnowskim Muzeum Diecezjalnym (przyczynek do badań nad sztuką tekstylną)	97
Das Ornat und der Priestermantel aus der Renaissancezeit im Diözesanmuseum von Tarnów (ein Beitrag zur Textilkunstforschung) (Zsf.)	146

**WYKAZ ROZPRAW
OPUBLIKOWANYCH W „ROCZNIKACH HUMANISTYCZNYCH”
Z ZAKRESU HISTORII SZTUKI**

Tom XXXI z. 4

Janina B a j, Grupa antytetyczna w sztuce starożytnej i wczesnochrześcijańskiej; Anna C i e ś l a, Hercules christianus?; Daniel P r ó c h n i a k, Przedchrześcijańska sakralna architektura Armenii (Próba rekonstrukcji w świetle źródeł materialnych i przekazów literackich); Piotr W a r s i ń s k i, Mozaika absydy bazyliki św. Jana na Lateranie. Historia i aktualny stan badań.

Tom XXXII z. 4

Ewa W i e r u c h, Przegląd ikonografii scen sarkofagowych ze św. Piotrem w IV w.; Ryszarda P o t r ę ć - B u l a s, Przejście przez Morze Czerwone jako typ chrztu na sarkofagach IV wieku; Adam Z i ó ł k o w s k i, *Hercules Victor* L. Mummiusa i okrągła świątynia nad Tybrem. Próba identyfikacji; Aniela Z i n k i e w i c z - R y n d z i e w i c z, Zygmunt R y n d z i e w i c z, Wczesnogotycki kielich w Starym Targu; Zbigniew P a s t u s z a k, XVII-wieczny obraz św. Jana Kantego z rzeźbioną ramą w kościele parafialnym w Męcinie koło Nowego Sącza; Irena R o l s k a - B o r u c h, Obraz Matki Boskiej z Dzieciątkiem w metalowej sukience w kościele parafialnym w Kijanach; Jerzy L a n g d a, Obraz „Nawiedzenie” Plerscha w kościele parafialnym w Sernikach; Ks. Jan K u ś, Nieznane materiały do polichromii i witraży Wyspiańskiego w kościele oo. Franciszkanów w Krakowie.

Tom XXXIII z. 4

Łucja K o n d r a t o w i c z, Płaskorzeźby Julesa Franceschiego oparte na motywach utworów Zygmunta Krasińskiego; Marta K o w a l s k a, Stańczyk i Wernyhora. Studium ikonograficzne; Krystyna Z n o j e w s k a, Postać Pierrota w malarstwie; Elżbieta C e n c o r a, Historia Jamy Michalikowej; Dorota K u d e l s k a, Malczewski i pejzaż. Uwagi przy lekturze korespondencji malarza; Krzysztof H a r b a s z e w s k i, Wczesna twórczość Tymona Niesiołowskiego (do roku 1926); Edward T a ł a n d a, Krakowska Akademia Sztuk Pięknych w pierwszych latach po wojnie i w okresie realizmu socjalistycznego.

Tom XXXIV z. 4

Teresa W o ł c z e k, Tryptyk ze sceną św. Rodziny ze zbiorów Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego; Joanna K o t y ń s k a, Bizantyńskie freski z cerkwi Zwiastowania w Supraślu; Ewa G ł a d k o w s k a, Obraz Matki Boskiej Dobrej Opieki z kościoła św. Jana Ewangelisty w Ornie; Lidia K w i a t k o w s k a - F r e j l i c h, Obraz Matki Boskiej Niepokalanie Poczętej z kościoła parafialnego w Tarłowie; Eliza P i o ł u n o w i c z - P t a s z y ń s k a, „Adverbia moralia” – emblematyka w twórczości Stanisława Herakliusza Lubomirskiego; Ryszard G a p s k i, Kamienne figury Chrystusa upadającego pod krzyżem na Żywiecczyźnie – ich źródła ikonograficzne i ideowe.

Tom XXXV z. 4

Bibliografia prac Andrzeja Ryszkiewicza; Barbara F i l a r s k a, Typiczne przedstawienia Eucharystii w ikonografii IV wieku; Elżbieta W o l i c k a, Symbolika i hermeneutyka. Kilka uwag o sztuce obrazowania i jej wykładni u Platona; Bogna J a k u b o w s k a, Ołtarz „Rozesłania apostołów” z kościoła Mariackiego w Gdańsku; Mieczysław P a s z k i e w i c z, Jeździec ze skrzydłem na tarczy; Marian K o r n e c k i, Gerarda Seghersa „Św. Sebastian” w Polsce. Przyczynek do problemu zapożyczeń, adaptacji i aktualizacji barokowych kompozycji malarskich; Przemysław M i c h a ł o w s k i, Ekslibris Biblioteki Rady Miejskiej w Poznaniu; Tadeusz C h r z a n o w s k i, Fra Andrea di Danzica i jego zwierzęta; Mariusz K a r p o-

w i c z, Czechowicz i Sassoferrato u warszawskich wizytek; Andrzej C i e c h a n o w i e c k i, Nieznany polski portret Rotariego ze zbiorów Stanisława Augusta; Juliusz A. C h r o ś c i c k i, O polu elekcyjnym z roku 1764; Janusz D e r w o j e d, Nieznany portret Ignacego Krasickiego i malarz Friedrich Kloss; Andrzej R o t t e r m u n d, O warszawskiej galerii obrazów Wincen- tego Potockiego; Elżbieta G r a b s k a, Bibliofilskie podróże pittoresques albo pasja wielbego Thomasa F. Dibdina; Janina W i e r c i ń s k a, Ilustracja w książce literackiej polskiego Oświe- cenia; Tadeusz R u d k o w s k i, Dwa mało znane polonica niemieckie; Hanna W i d a c k a, Ryciny polskie Josefa Antona Kappellera; Zbigniew R a s z e w s k i, Dyrektor Osiński oprow- adza. Nieznany opis Teatru Narodowego z 1821 roku; Joanna S z c z e p i ń s k a - T r a m e r, Portrety Mickiewicza przez Delacroix; Jan K. O s t r o w s k i, Na francuskich śladach Piotra Michałowskiego; Halina S t ę p i e ń, W poszukiwaniu poloniców. O archiwaliach mona- chijskich; Aleksandra M e l b e c h o w s k a - L u t y, „Judyta” – pierwszy paryski obraz Ludwika De Laveaux; Małgorzata K i t o w s k a - Ł y s i a k, Ofiara. Kilka uwag o auto- portretach Stanisława Dębickiego; Dorota K u d e l s k a, Powroty w obrazach Jacka Malczew- skiego; Piotr Ł u k a s z e w i c z, Lwówecka Sala Ślubów – wczesne dzieło Hansa Poelziga oraz zespołu wrocławskiej Akademii Sztuki i Rzemiosła Artystycznego; Maria S t a r z e w s k a, Śląskie rzemiosło artystyczne w okresie secesji; Paweł B a n a ś, „Wyroby nowoczesne” w zbiorach Juliana I. Nowaka; Jacek W o ź n i a k o w s k i, Pierwsze lata niepodległości; Lechosław L a m e ń s k i, Tadeusz Stryjeński i Józef Czajkowski; Ewa C h o j e c k a, Oblicze artystyczne architektury województwa śląskiego w czasach II Rzeczypospolitej (1922-1939); Jan B i a ł o s t o c k i, Księga-miasto w symbolice grafiki Tadeusza Cieślewskiego Syna; Tadeusz S. J a r o s z e w s k i, Kilka słów o najnowszej historii Kaplicy Saskiej w Zamku Królewskim w Warszawie.

Tom XXXVI-XXXVII z. 4

Małgorzata K i t o w s k a, Stanisław Lack – „pierwszy hierofant Wyspiańskiego”; Agnieszka D o m b r o w s k a, Martwa natura Ślewińskiego, Boznańskiej i Wyczółkowskiego w opinii kry- tyki; Zbigniew S t e f a n i a k, Jan Bożo Antoniewicz i nowa sztuka; Piotr R u d z i ń s k i, O krytyce Mieczysława Wallisa; Anna P a r o l, Problemy polskiej sztuki religijnej w dwudzie- stoleciu międzywojennym w opinii krytyki; Marek B e y l i n, Pytania o socrealizm.

Tom XXXVIII z. 4

Bożena W r o n i k o w s k a, Wokół tematyki tytułu Ekwicjusza – Sylwestra – Marcina; Ryszarda B u l a s, Wyjście z Egiptu czy Wskrzeszenie Łazarza? Katakumba przy via Latina w Rzymie (IV w.); Iwona C i e ś l i k - S y g o w s k a, Drewniane cerkwie w Świerszczowie na tle architektury grekokatolickiej od XVIII do 2. połowy XIX wieku w dawnym powiecie chełmskim; Ryszard G a p s k i, Ikonografia religijnego malarstwa ludowego w Małopolsce. Uwagi o popularności w świetle statystyki; Stanisława G o m u ł a, Symbolika motywów starotestamentowych w barokowych haftach polskich; Ryszard S z m y d k i, Kolekcja tapiserii królewicza Jana Kazimierza Wazy około 1643 roku; Małgorzata K i t o w s k a - Ł y s i a k, Kilka słów o modernizmie: Malwina Posner-Garfeinowa.

Tom XXXIX-XL z. 4

Ryszarda B u l a s, *Przejście przez Morze Czerwone* w synagodze w Dura Europos (połowa III w.) jako *Akedah* narodu żydowskiego; Daniel P r ó c h n i a k, Wczesnochrześcijańskie kościoły bezkopułowe w Armenii. Główne cechy i ewolucja typologiczna układu architektoniczno- -przestrzennego; Jadwiga K u c z y ń s k a, Uwagi o pierwotnym przeznaczeniu dwóch późno- romańskich krypt krakowskich; Bożena N o w o r y t a - K u k l i ń s k a, Protestantyzm i jego odbicie w sztuce sakralnej na przykładzie epitafiów z kościoła Najświętszej Maryi Panny w Gdańsku; Ryszard S z m y d k i, Uzupełnienie do inwentarzy pośmiertnych króla Jana Kazi- mierza z 1673 roku.

Tom XLI z. 4

Urszula M a z u r c z a k. O patronach muzyki; Jadwiga K u c z y ń s k a. Aprobata i negacja kobiety w sztuce mieszczańskiej późnego średniowiecza; ks. Ryszard K n a p i ń s k i. Nieznana odyseja płockich zabytków; Agnieszka M a d e j. Narracja w malarstwie polskim drugiej połowy XV wieku na przykładzie Tryptyku Dominikańskiego; Andrzej F r e j l i c h. Stosunek protestantów do sztuki religijnej. Kilka uwag na podstawie akt synodalnych pierwszego okresu reformacji w Polsce; Juliusz G a ł k o w s k i. Treści ideowe ścian bocznych grobowców wawelskich. Z kręgu średniowiecznej ikonografii królewskiej.

Tom XLII z. 4

Mieczysław A. K r a p i e c OP. Humanistyczna historia sztuki Profesora Antoniego Maślińskiego; ks. Henryk W ó j t o w i c z. Mistycyzm w religii rzymskiej; Lech K a l i n o w s k i. Średniowieczne witraże na wschodnich ziemiach Polski; ks. Ryszard K n a p i ń s k i. *Symbol apostołski* w doktrynie i przekazie sztuki średniowiecznej (Wprowadzenie do badań); Urszula M a z u r c z a k. *Philippus Callimachus experiens-vir doctissimus*. W poszukiwaniu genezy portretu z epitafium Filippo Buonaccorsiego w kościele oo. Dominikanów w Krakowie; Irena Maria L a s k o w s k a. Obraz *Matki Bożej Różańcowej* Federico Barocciego. Kontrowersje wokół autorstwa; Jadwiga K u c z y ń s k a. Cycero wzorem dla norymberskiej Rady?; Jerzy L i l e y k o. Apoteoza króla czy krzyża na warszawskiej Kolumnie Zygmunta III?; Jerzy K o w a l c z y k. *Koronacja Najświętszej Maryi Panny* w Kraśniku – dzieło Jana Kasińskiego; Bożena N a w o r y t a - K u k l i ń s k a. Kaplica Królewska w Gdańsku. Fakty i wątpliwości; Tadeusz B e r n a t o w i c z. Kościół nieświeski z 1581 roku; Roman Z w i e r z c h o w s k i. Figura nagrobna w krypcie Suchodolskich w końskowolskiej farze. (Przyczynek do sepulkralnej sztuki doby baroku w Polsce); Ryszard S z m y d k i. Brukselskie *Triumfy bogów* Fransa Geubelsa w kolekcji Władysława IV; Ryszard G a p s k i. Złotnicze fundacje opata Łętowskiego dla Paradyża; Mariusz K a r p o w i c z. Davide Antonio Fossati w Polsce; ks. Jan N i e c i e c k i. „Woń najpiękniejszego kwiatu na dawnej niwie ojczystej”. O białostockim epitafium Izabeli z Poniatowskich Branickiej; Romualda H a n k o w s k a. Kościół św. Katarzyny w Petersburgu; Jadwiga T a b i ś - D a w i d o w i c z. System podporowy kościoła w Janowie Lubelskim; Stanisława G o m u l a n k a. Dworska pracownia haftów w Krasiecznie hetmanowej Ludwika Potockiej; Teresa G r z y b k o w s k a. Stattler i Towiański – hermetyzm zobrazowany; Andrzej K. O l s z e w s k i. Tradycja baroku i rokoka we francuskim wnętrzu Art Deco; Jan W. S i e n k i e w i c z. Mariana Bohusza-Szyszki *O sztuce*; Wojciech K o z i e j o w s k i. Zawichost romański. Badania architektoniczne w kościołach Najświętszej Maryi Panny i Świętej Trójcy oraz w „budowli na krawędzi skarpy wiślanej” (św. Maurycy?) w Zawichoście w okresie od września 1992 do grudnia 1993 roku; Bibliografia prac Profesora Antoniego Maślińskiego (oprac. Jadwiga Tabiś-Dawidowicz).

Tom XLIII z. 4

Marek W a c ł a w e k. Matejko czytany na nowo; Henryk S ł o c z y ń s k i. Smutek pokutników. O poglądach historycznych Matejki i Szujskiego; Jarosław K r a w c z y k. Bez włosienicy; Seminarium „Matejko i Historia”. Sprawozdanie z przebiegu obrad i dyskusji (*Piotr Kosiewski*); Edgar W i n d. Rewolucja w malarstwie historycznym (tłum. z ang. Marek Wacławek); Bożena K a s p e r o w i c z. Drabina snu, czyli idee „sztuki życia” w Kole Bożym Andrzeja Towiańskiego; Waldemar O k o ń. Ikonografia Tadeusza Kościuszki – wybrane zagadnienia; Arkadiusz B a g ł a j e w s k i. *Ut poesis pictura* – o interpretacji Jana Styki *Chorału* Kornela Ujejskiego; Andrzej P i e ń k o s. *Ars moriendi* w „epoce realizmu”. Uwagi o stylu XIX wieku.

